

Főoldal > ... > [Jogi Lépések Indítása](#) > [Költségmentesség](#) > France

Költségmentesség

 Franciaország

Tartalomszolgáltató:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

Franciaországban az ingyenes jogi segítségnyújtást költségmentességnek (*aide juridictionnelle*) nevezik.

1 Milyen költségekkel járnak a bírósági eljárások, és általában ki viseli őket?

Az eljárás során felmerült költségek az ügy jellegétől és összetettségétől, az eljárástól, valamint az ügy elbírálására hatáskörrel rendelkező bíróságtól függően változnak.

A költségek három kategóriába sorolhatók:

- az ügyvédi díj, amelyre nem vonatkozik meghatározott díjszabás, és így az ügyvéd és az ügyfél közötti megállapodáson alapul, fő szabály szerint e díjat az ügyfél viseli, kivéve, ha költségmentességre jogosult;

- a polgári perrendtartás (*Code de procédure civile*) 695. cikkében kifejezetten felsorolt költségek, amelyek elsősorban az alábbiakat foglalják magukban:

a) az ügyvédnek és bizonyos köztisztviselőknek (*officiers publics* vagy *officiers ministériels*) fizetendő képviseleti járandóság; a járandóságok különböznek az illetékektől;

b) a bírósági végrehajtóknak fizetendő eljárási költségek;

c) a szakértői jelentés és vizsgálat költségei;

d) a tanúnak fizetendő bármely térítés, díjszabás alapján;

e) a képviselő tárgyalási díja;

f) kiadások: a szakemberek által az eljárási követelmények érdekében megelőlegezett rögzített összegű kiadásokkal kapcsolatos költségek.

A költségeket a pervesztes fél viseli. Ezt az elvet a polgári perrendtartás 696. cikke tartalmazza. A bírák azonban indokolással ellátott határozatban azt is elrendelhetik, hogy a költségeket részben vagy egészben egy másik fél viselje; ez utóbbi esetben a bírák határozzák meg a költségek megosztásának módját.

- az eljárásban részes felek által a bíróság előtt felmerült egyéb költségeket fő szabály szerint e felek viselik, kivéve, ha a bíró másként határoz. A bíró e jogkörét a büntető és polgári ügyekben egyaránt gyakorolhatja, melynek során kellően figyelembe veszi az elmarasztalt (elítelt) fél vagyonát vagy gazdasági helyzetét. A bírák hivatalból akár úgy is dönthetnek, hogy ennek elrendelésére nincs szükség.

Büntetőügyekben az eljárási illetéket az állam viseli. Az elítelt személy egy rögzített összegű illetéket köteles fizetni, amelynek összege a bűncselekménytől függ.

2 Mit jelent pontosan a költségmentesség?

A költségmentesség a jogi segítségnyújtás jogi és szabályozási keretének része, amelyet az 1991. július 10-i 91-647. sz. törvény és annak végrehajtási rendelete, a 2020. december 28-i 2020-1717. sz. rendelet ír elő. E keretrendszer célja, hogy megfeleljen a nemzeti és nemzetközi jognak az igazságszolgáltatáshoz való egyenlő hozzáférésre és a tisztességes eljáráshoz való jogra vonatkozó követelményeinek.

A jogi segítségnyújtás a következőkre terjed ki:

- **Költségmentesség:** a bírósági eljárás vagy a fellebbviteli bírósági eljárás költségeinek, valamint a bírósági eljárás megindítása előtti határozatok és egyezségek végrehajtásával kapcsolatos eljárások költségeinek, illetve a peren kívül, megegyezésen alapuló bontás költségeinek az állam általi teljes vagy részleges átvállalása,
- **Ügyvédi segítségnyújtásra vonatkozó támogatás bíróságon kívüli büntetőjogi eljárásokban,** mint például a rendőrségi őrizetre vonatkozó intézkedés, a büntetőeljárás lefolytatásának alternatívái (egyezség, közvetítői eljárás stb.), továbbá a fogvatartottak támogatása a büntetés-végrehajtási intézet fegyelmi tanácsa előtti eljárások során,
- **Az igazságszolgáltatáshoz való hozzáférés támogatása** (tájékoztatás, útmutatás és ingyenes jogi tanácsadás stb. révén).

A költségmentesség és a nem bírósági eljárásokban nyújtott ügyvédi segítséghez nyújtott támogatás lehetővé teszi az állam számára, hogy fedezze az ügyvédi díjakat, a köztisztviselők (bírósági végrehajtók, közjegyzők stb.) járandóságait és a bírósági illetékeket. A cél annak biztosítása, hogy az egyéneket ne akadályozza meg jogaik védelmében a pénzügyi erőforrások hiánya.

A költségmentesség a költségek egészét, egy részét vagy egy részét sem fedezheti. Nem terjed ki a jogvédelmi biztosítás vagy más védelmi rendszer által fedezett költségekre. A költségek így fedezett része adott esetben levonásra kerül az állam által a költségmentesség tekintetében megelőlegezett összegekből.

3 Milyen követelmények vonatkoznak a költségmentesség megadására?

A költségmentességet az adott rendes bíróság (*tribunal judiciaire*) mellett működő költségmentességi hivatal (*bureau de l'aide juridictionnelle*) nyújtja, több, a pénzügyi erőforrásokra, az állampolgárságra, a tartózkodási helyre és az elfogadhatóságra vonatkozó kritérium alapján.

A támogatás bizonyos eljárások keretében és meghatározott esetekben automatikusan is megadható, anélkül, hogy a tényleges eljárás által előírtakon kívül további alaki követelményeket kellene teljesíteni.

- Pénzügyi kritériumok:

Ön akkor kaphat költségmentességet, ha az illetékes hatóságok úgy ítélik meg, hogy Ön nem rendelkezik elegendő forrással ahhoz, hogy jogait a bíróság előtt megvédje. Annak megállapításához, hogy ez a helyzet fennáll-e, különböző felső határokat vesznek figyelembe:

- jövedelmi felső határok,
- ingó és pénzügyi eszközökre vonatkozó felső határok,
- ingatlanvagyonra vonatkozó felső határok.

Meg kell jegyezni, hogy a felső határok az adóháztartás összetételétől függenek. Ha azonban a költségmentesség iránti kérelem tárgyát képező eljárásban a két ellenérdekű fél ugyanabból az adóháztartásból származik, a forrásaikat külön-külön vizsgálják.

Ezeket a felső határokat 2021 óta minden évben kiigazítják a dohány kivételével a fogyasztói árak megfigyelt változásának megfelelően. A kiigazítást a Francia Köztársaság Hivatalos Lapjában közzétett éves körlevélben rögzítik.

A költségmentességi hivatalok tehát az alábbiak szerint vizsgálják a kérelmeket:

- A jövedelemp plafon betartásának biztosítására használt fő mutató az adóköteles referencijövedelem (RFR). Az adóköteles referencijövedelem az adóháztartásba érkező különböző típusú jövedelmek éves

összege, az adóhatóságok által kiszámítottak szerint. Ez az adómegállapítás fedőlapján jelenik meg. A felső határ az adóháztartás összetételétől függően változik.

- Adóügyi referencijövedelem hiányában az alkalmazott mutató az adóköteles források mutatója.
- Az ingó és pénzügyi eszközökre (főként megtakarításokra) vonatkozó felső határokat rendeletben állapítják meg. Meg kell jegyezni, hogy ha a kérelmező nulla értékű (0 euró) vagyont jelent be, akkor nem kérnek bizonylatokat.
- Az ingatlanvagyonra vonatkozó felső határértékek nem tartalmazzák azokat a vagyontárgyakat, amelyeket nem lehet eladni vagy elzálogosítani anélkül, hogy az érintett személyeket súlyosan érintené. Ez különösen igaz a fő lakóhelyre és a szakmai célokra használt ingatlanokra.

A service-public.fr honlapon tájékozódhat arról, hogy jogosult-e költségmentességre. A honlapon egy online eszközzel szimulálhatja a költségmentességre való jogosultságát a jövedelemforrásainak megadásával: <https://www.aidejuridictionnelle.justice.fr/simulateur>. Meg kell jegyezni, hogy ez egy indikatív eszköz, amely nem tudja előre jelezni az illetékes hatóságok döntését, és semmilyen körülmények között nem helyettesíti a költségmentesség iránti kérelemre vonatkozó eljárást.

A legsúlyosabb bűncselekmények (az élet veszélyeztetésének vagy testi sértés okozásának szándékával elkövetett támadások) áldozatai, valamint az áldozatok kedvezményezettjei azonban a jövedelemre vonatkozó feltételek vizsgálata nélkül részesülnek költségmentességben.

Ezenkívül az 1991. július 10-i törvény 19-1. cikke garantálja a hivatalból kirendelt vagy kinevezett ügyvéd díjazását a felsorolt eljárások esetén, és nincs előzetes vizsgálat a kedvezményezett jogosultságának vizsgálatára. A jogosultságot utólag ellenőrzik, ami a jogosultság hiánya esetén az állam által fedezett összegek visszafizetéséhez vezethet.

- Állampolgársági feltétel:

A francia állampolgárok, az uniós tagállamok állampolgárai (Dánia kivételével), valamint a Franciaországban jogszerű szokásos tartózkodási hellyel rendelkező külföldi állampolgárok részesülhetnek költségmentességben. A francia bíróságok előtt folyó ügyek tekintetében a Franciaországban lakóhellyel nem rendelkező külföldi állampolgárok is költségmentességben részesülhetnek, amennyiben olyan állam állampolgárai, amely nemzetközi vagy kétoldalú megállapodást kötött Franciaországgal állampolgárai költségmentességre való jogosultságáról.

Pontosabban, a Franciaországban való szokásos és jogszerű tartózkodás az általános szabály. A külföldi állampolgár azonban a tartózkodási helyre vonatkozó feltételnek való megfeleléstől függetlenül is költségmentességben részesül, ha kiskorú, támogatott tanú, nyomozás hatálya alatt áll, vádlott, terhelt, elítélt, vagy büntetőeljárásban kártérítési igényt érvényesít, ha a polgári törvénykönyv 515-9. cikke szerinti védelmi határozat hatálya alatt áll, ha vádalkut kötött, illetve ha a külföldi állampolgárok franciaországi beutazásáról és tartózkodásáról, valamint a franciaországi menedékjogról szóló törvénykönyvben meghatározott törvénykönyvben meghatározott feltételekkel kapcsolatos eljárás folyik ellene.

- Az elfogadhatóságra vonatkozó feltétel:

Költségmentességben az a személy részesül, akinek a keresete nem minősül nyilvánvalóan elfogadhatatlannak vagy megalapozatlannak. Ez a feltétel természeténél fogva csak a költségmentességre vonatkozik, a nem bírósági eljárásokban nyújtott ügyvédi segítségre nem. Így nyilvánvalóan elfogadhatatlannak minősül az elévült kereset vagy a bűncselekménynek nem minősülő tényállás alapján polgári félként történő perindítás iránti kérelem.

E feltétel nem vonatkozik a kereset alperesére, a polgári jogi felelősséggel tartozó személyre, a támogatott tanúra, vagy a vádlott, terhelt vagy elítélt személyre.

A kérelmezőtől megalapozott fellebbezési jogcím hiányában megtagadják a költségmentességet a fellebbezési eljárásban.

Különleges esetek

A költségmentességet a jogosultsági kritériumok vizsgálata nélkül nyújtják, ha a kérelmező már részesült költségmentességben az ügyében, és ellenfele fellebbezett a kérelmező javára hozott határozat ellen (ebben az

esetben a költségmentességet „fenntartottnak” kell tekinteni).

Ezenkívül az (erőforrásokra vonatkozó vagy állampolgársági) jogosultsági feltételeket nem teljesítő személyek kivételes esetben költségmentességben részesülhetnek, ha keresetük a jogvita tárgya vagy az eljárás várható költségei miatt támogatandónak minősül (a költségmentességről szóló 1991. július 10-i törvény 3. és 6. cikke). Ez vonatkozik az életveszélyt vagy sérülést okozó szándékos testi sértés áldozataira, valamint az eltartottjaikra is, hogy polgári peres eljárást indíthassanak.

Számos olyan eljárás is van, amelyhez automatikusan jár a költségmentesség. Ez a helyzet a következő esetekben:

- A katonai rokkantsági nyugdíjakról és a háború áldozatairól szóló törvénykönyv I. könyve és II. könyvének I-III. címei alapján hozott egyedi határozatok elleni fellebbezések

- A Polgári Törvénykönyv 388-1. cikkében előírt tárgyalás hatálya alá tartozó kiskorúak

- A Nemzeti Menedékjogi Bíróság előtti eljárás, kivéve, ha a kereset nyilvánvalóan elfogadhatatlan

- Őrizetben lévő személyek:

- akik ellen fogva tartással összefüggésben fegyelmi eljárás folyik,
- akik elkülönítési intézkedés hatálya alatt állnak (automatikus elkülönítés, az elkülönített elhelyezés meghosszabbítása vagy feloldása, ha azt a fogvatartott kérte),
- a büntetés-végrehajtási bizottság előtt a büntetőeljárás törvénykönyv 720. cikke alapján.

- A szociál-egészségügyi fogdában (*centre socio-médico-judiciaire de sûreté*) fogvatartott személyek a velük szemben hozott, a fogda zavartalan működésének biztosítása érdekében hozott határozatokkal kapcsolatban.

4 Minden típusú eljárásra vonatkozik a költségmentesség?

A költségmentesség megállapítható a peren kívüli eljárások és a kontradiktórius eljárások felperesei és alperesei részére, valamint a kiskorú gyermekek meghallgatására.

Megállapítható az eljárás egy részére vagy egészére, valamint az eljárás megindítását megelőző egyezségkötés céljából is.

A költségmentesség megítélhető valamely bírósági határozat vagy bármely egyéb végrehajtási lap végrehajtásának biztosítása érdekében is, ideértve a más uniós tagállamból származó okiratokat is, Dánia kivételével.

5 Szükség esetén igénybe vehető különleges eljárás?

Szükséghelyzetben a költségmentességre való jogosultság ideiglenesen is megállapítható, például ha az eljárás veszélyezteti az érintett személy alapvető megélhetési körülményeit, vagy ha a végrehajtás vagyonekobzást vagy kilakoltatást is magában foglal.

Az ideiglenes jogosultságról az ügyben eljáró bíróság bírója dönt az érintett személy nem hivatalos kérelmére, vagy hivatalból, ha az érintett személy olyan költségmentesség iránti kérelmet nyújtott be, amelyről még nem született döntés.

A jogosultságot automatikusan, azaz a tényleges eljárás által megköveteltekén kívül minden további jogi alaki követelmény nélkül nyújtják, amennyiben az eljárás védelmi határozat kibocsátására vonatkozik, amely a kapcsolati erőszak áldozatainak védelmét szolgáló mechanizmus.

A 11 eljárásra garantált költségmentesség is vonatkozik:

- a pszichiátriai gondozási intézkedések megszüntetésére és ellenőrzésére irányuló bírósági eljárások,
- a polgári törvénykönyv 515-9. cikke szerinti segítségnyújtás a védelmi határozat kiadását kérelmező vagy megtámadó személynek,
- azonnali tárgyalás,

- halasztott tárgyalás,
- vizsgálóbíró előtti megjelenés,
- az előzetes letartóztatás elrendelésével vagy annak fenntartással kapcsolatos érvek meghallgatása,
- kiskorú segítése a gyermekvédelmi szolgálat eljárása, a fiatalok büntetőügyeiben eljáró bíró vagy a fiatalok bírósága előtti eljárás, az őrizetbevétel nélküli önkéntes meghallgatás, az előzetes meghallgatás vagy a nyomozás tekintetében,
- a vádlott segítése a törvényszék (a legsúlyosabb bűncselekményekkel foglalkozó elsőfokú büntetőbíróság), a megyei büntetőbíróság, a fiatalok esküdtbírósága vagy a büntetőügyekben ítélező fiatalok bírósága előtt,
- külföldi állampolgárok beutazásával és tartózkodásával kapcsolatos, őrizetbe vételi és szabadlábra helyezési eljárás a bíró előtt (*juges des libertés et de la détention*),
- a szabadságukat korlátozó intézkedés hatálya alatt álló külföldi állampolgárok kitoloncolásával kapcsolatos közigazgatási bírósági eljárás,
- az 1991. évi törvény 11-2. cikkének 2-4. pontjában említett nem bírósági eljárások.

Ez a rendszer lehetővé teszi az Ön ügyvédje számára, hogy az államtól kérje díjazásának kifizetését. Az állam megelőlegezi Önnek a költségeket. Az Ön költségmentességre való jogosultságát tehát a szóban forgó eljárást követően vizsgálják meg. Ha kiderül, hogy Ön nem jogosult, a költségeket Önnek kell megtérítenie az államnak.

6 Hol szerezhetem be a költségmentesség iránti kérelem nyomtatványát?

A költségmentesség iránti kérelem letöltéséhez és kinyomtatásához másolja be a következő címet a böngészőjébe: <https://www.justice.fr/formulaire/demande-aide-juridictionnelle>

A költségmentesség iránti online kérelem közvetlenül az alábbi honlapon keresztül is benyújtható <https://www.aidejuridictionnelle.justice.fr/>, ha az Ön kérelme folyamatban lévő vagy jövőbeli bírósági eljárásra vonatkozik.

A költségmentesség a keresetlevél benyújtása előtt vagy az eljárás során kérelmezhető.

Az eljárás befejezése után is kérheti a költségmentességet. Például bírósági határozat végrehajtása érdekében is kérheti.

A költségmentesség iránti kérelem nyomtatványát a lakóhelye vagy az ügy tárgyalásának helye szerinti rendes bíróságon, valamint a legközelebbi *Point Justice*-ben vagy „Igazságügyi Pontban” (*Maisons de la Justice et du Droit* [Igazságügyi és Jogi Házak], *Point d'Accès au Droit* [Joghoz való hozzáférés pont] vagy *Relais d'Accès au Droit* [Jogközvetítéshez való hozzáférés]) is beszerezheti. A megfelelő szervezetet a következő oldal segítségével találhatja meg: <http://www.annuaire.justice.gouv.fr/lieux-daccès-aux-droits-10111/>

Ha Ön külföldön élő francia állampolgár, a formanyomtatvány a konzulátusokon is elérhető, vagy pedig az alábbi címen:

Département de l'entraide, du droit international privé et européen (DEDIPE – kölcsönös jogsegély, nemzetközi magánjog és európai jog osztálya) *Ministère de la Justice, Direction des affaires civiles et du sceau, 13 place Vendôme, 75042 Paris Cedex 01.*

Ha Ön olyan külföldi állampolgár, aki Franciaországban nem rendelkezik tartózkodási hellyel, a költségmentességi formanyomtatványt attól a központi hatóságtól is beszerezheti, amelyet a saját országa a nemzetközi költségmentesség iránti kérelmek továbbítására kijelölt. A legtöbb ország e célra az Igazságügyi Minisztériumát jelölte ki. Franciaország a fent megjelölt, az Igazságügyi Minisztériumhoz tartozó *Bureau du droit de l'Union, du droit international privé et de l'entraide civile* szervezeti egységet jelölte ki arra, hogy kezelje és e feladata körében fogadja és továbbítsa a polgári, kereskedelmi és közigazgatási jogi ügyekben az Európa Tanács azon tagállamainak lakosai által benyújtott kérelmeket, amelyek részesei a költségmentesség iránti kérelmek továbbításáról szóló 1977. január 27-i európai megállapodásnak.

Ha Ön Dánia kivételével uniós tagállam állampolgára és Franciaországban tartózkodási hellyel rendelkezik vagy az ügyben francia bíróság jár el, a 2003. január 27-i 2003/8/EK tanácsi irányelv szerint Ön a polgári és kereskedelmi jogi ügyekben jogosult lehet határon átnyúló költségmentességre. Franciaországban az ilyen kérelmek elbírálása az alábbi iroda feladatkörébe tartozik:

Bureau de l'aide juridictionnelle
Service de l'accès au droit et à la justice et de l'aide aux victimes (SADJAV)
Ministère de la Justice
13 place Vendôme 75042 Paris Cedex 01.

Végül, ha az Ön kérelme közigazgatási bírósághoz vagy közigazgatási fellebbviteli bírósághoz tartozik, a költségmentesség iránti kérelmét nem töltheti ki online, hanem a CERFA formanyomtatványt kell használnia (a CERFA a Franciaországban a különböző célokra szolgáló hivatalos formanyomtatványok nyilvántartásáért és felülvizsgálatáért felelős szervezet).

7 Mely dokumentumokat kell benyújtani a költségmentesség iránti kérelem nyomtatványával együtt?

A költségmentesség iránti kérelem nyomtatványához csatolni kell a szükséges mellékleteket és dokumentumokat (adómegállapítás, családi helyzet vagy állampolgárság igazolása stb.).

A benyújtandó dokumentumok listája megtalálható a [service-public.fr](https://www.service-public.fr) honlapon, valamint a költségmentesség iránti kérelem formanyomtatványának tartalmáról és az igazoló dokumentumok listájáról szóló, 2020. december 30-i rendeletben.

Az igazoló dokumentumok segítségével igazolhatja, hogy helyzete alapján jogosult a költségmentességre, különösen az alábbiak tekintetében:

- az Ön és az Ön háztartásában általában élő személyek pénzügyi forrásai,
- a kérelem tárgya.

8 Hová kell benyújtanom a költségmentesség iránti kérelmemet?

A kérelmet a tartózkodási helye szerinti költségmentességi irodához vagy azon körzet irodájához nyújthatja, illetve küldheti be, amelynek a területén az adott ügyben eljáró bíróság található.

Minden rendes bíróságon (korábban regionális bíróság [*tribunal de grande instance*]) működik egy költségmentességi iroda, amely kezeli a költségmentesség iránti kérelmeket az adott bíróságon vagy a körzetébe tartozó következő bíróságokon elbírálható ügyekkel kapcsolatban: rendes bíróság (*tribunal judiciaire*), közigazgatási bíróság (*tribunal administratif*), munkaügyi bíróság (*conseil de prud'hommes*), fellebbviteli bíróság (*cour d'appel*) és közigazgatási fellebbviteli bíróság (*cour administrative d'appel*).

Az egyetlen irodára vonatkozó fő szabálytól eltérően, az alábbi bíróságok szintén rendelkeznek ilyen irodával:

- a Semmítőszék (*Cour de cassation*), a legmagasabb szintű rendes bíróság;
- az Államtanács (*Conseil d'état*), a legmagasabb fokú közigazgatási bíróság,
- a Nemzeti Menedékjogi Bíróság (*Cour nationale du droit d'asile*).

A költségmentességet online is igényelheti a következő címen: <https://www.aidejuridictionnelle.justice.fr/>

9 Hogyan tudhatom meg, hogy jogosult vagyok-e költségmentességre?

A költségmentességi hivatal határozatáról értesítést küldenek az Ön tartózkodási helyére.

Az esetleges költségmentességre való jogosultság becsléséhez online szimulátor áll rendelkezésre az alábbi címen: <https://www.justice.fr/simulateurs/aide-juridictionnelle>

Ez a szimuláció tájékoztatja arról, hogy Ön jogosult-e költségmentességre vagy sem. Ez nem helyettesíti azonban az Ön kérelmének megfelelő vizsgálatát. A szimuláció ezért nem tudja megjósolni, hogy a költségmentességi hivatal milyen döntést hoz majd.

10 Mit kell tennem, ha jogosult vagyok költségmentességre?

Vegye fel a kapcsolatot az ügyvédjével (vagy az igazságügyi tisztviselővel, például a bírósági végrehajtóval, a szakértővel, a közjegyzővel stb.) vagy az Ön mellé kirendelt személlyel, és adja elő az ügyét, valamint bocsássa a rendelkezésére a munkájához szükséges összes információt és dokumentumot.

Amennyiben részleges költségmentességben részesült, meg kell állapodnia velük a további díjazásról, és azt számukra ki kell fizetnie. Ezt az összeget fel kell tüntetni az Ön által aláírandó megállapodásban.

11 Ki választja meg az ügyvédemet, ha jogosult vagyok költségmentességre?

Bármely magánszemély megjelölheti a választása szerinti ügyvédet.

Ha saját ügyvédet jelöl ki, az ügyvéd nevét fel kell tüntetnie a költségmentesség iránt kérelmen.

Azonban ha nem rendelkezik ügyvéddel, a rendes bíróság (korábban regionális bíróság) mellett működő ügyvédi kamara elnöke vagy a megkeresett bíróság elnöke rendel ki Önnek ügyvédet.

12 Az eljárás minden költségére kiterjed a költségmentesség?

A teljes költségmentesség kiterjed az összes bírósági díjra, beleértve a bírósági tisztviselők (ügyvédek, bírósági végrehajtók, szakértők, közjegyzők stb.) díjazását is, akiknek azt közvetlenül fizetik ki. Az ilyen kifizetést az eljárás típusától függő díjszabás vagy ráta alapján számítják ki.

Lehetőség van részleges költségmentességre is, amely a szóban forgó eljárás költségeinek 25–55%-át fedezi.

13 Ki viseli az egyéb költségeket, ha csak korlátozott mértékű költségmentességre vagyok jogosult?

Ha Ön részleges költségmentességben részesül, továbbra is meg kell fizetnie a nem rögzített összegű díj fennmaradó részét, amely az ügyvéd és Ön között létrejött megállapodáson alapul, az ügyvédi kamara elnökének felügyelete mellett, akihez jogvita esetén fordulhat.

A teljes körű költségmentességhez hasonlóan a részleges költségmentességre való jogosultság mentesíti a kedvezményezettet az eljárási költségeinek előlegezése vagy letétbe helyezése alól.

14 A fellebbezésekre is kiterjed a költségmentesség?

- Ha Ön a fellebbezést benyújtó fél, újabb kérelmet kell előterjesztenie, amelynek elbírálására a jogszabályban meghatározott jogosultsági feltételek figyelembevételével kerül sor.
- Ezzel szemben ha az ellenérdekű fél nyújt be fellebbezést, az Önnek már megadott költségmentesség továbbra is hatályban marad. Ettől függetlenül kifejezetten be kell nyújtania egy további kérelmet a tartózkodási helye, illetve a fellebbviteli bíróság székhelye szerinti rendes bíróság költségmentességi irodájához. Ez az új kérelem nem jár a csatolt mellékletek és dokumentumok vagy különösen az Ön forrásainak további vizsgálatával.
- Ha a korábbi eljárásban már költségmentességben részesült, és fellebbezni kíván, a jogosultsága tárgyában hozott korábbi határozat már nem alkalmazható. A Semmitőszéken működő költségmentességi irodánál kérelmet kell előterjesztenie, amely a keresete befogadhatóságát és a vagyona összegét egyaránt megvizsgálja. Megalapozott fellebbezési jogcím hiányában megtagadható a költségmentesség a fellebbezési eljárásban.

15 Megvonható-e a költségmentesség az eljárás befejezése előtt (vagy

visszavonható-e akár az eljárás lezárása után)?

A költségmentességre való jogosultság az eljárás során vagy azt követően részben vagy egészben visszavonható (az 1991. évi törvény 50. cikke és a költségmentességről szóló 2020. december 28-i 2020-1717. sz. rendelet 65–68. cikke), az alábbi esetekben:

- ha a mentességet hamis nyilatkozatok vagy pontatlan dokumentumok alapján engedélyezték,
- ha az eljárás eljárási visszaélésnek minősül, vagy amelyről megállapítást nyert, hogy az időhúzásnak tekinthető, és nyilvánvalóan elfogadhatatlan,
- ha az eljárás során a mentességben részesülő személy ingó vagy ingatlan vagyonának értéke jelentősen megnőtt,
- ha a jogerős határozat révén a költségmentességre való jogosultság felső határát meghaladó vagyont szerzett,
- ha a költségmentességben vagy pártfogó ügyvéd általi támogatásban részesülő személy életmódjának látható elemei nyilvánvalóan összeegyeztethetetlenek tűnnek a jogosultság megállapításához figyelembe vett éves források összegével.

A költségmentességet megvonó határozat alapján a kedvezményezett köteles visszafizetni az állam által fizetett hozzájárulás összegét. Ebben az esetben az állami hatóságok behajtási végzést bocsátanak ki Ön ellen, amely tartalmazza az állam által előlegezett jogi költségek megtérítésének módját.

16 Megtámadhatom-e a költségmentesség elutasítását?

A költségmentesség iránti kérelmet elutasító határozattal szemben fellebbezéssel élhet.

A fellebbezést önállóan vagy ügyvéd segítségével is benyújthatja.

Fellebbezéssel lehet élni a költségmentesség teljes elutasításáról szóló határozat ellen, illetve teljes költségmentesség kérelmezése esetén a részleges költségmentességet engedélyező határozat ellen.

A fellebbezést a határozat *közlésétől* számított 15 napon belül kell benyújtani.

A fellebbezésben meg kell jelölni a határozat megtámadásának okait. Ilyen okok lehetnek például a háztartásában élők számával vagy a források összegével kapcsolatos hibák.

A fellebbezést ajánlott levélben, tértivevényes küldeményként kell elküldeni a határozatot kibocsátó költségmentességi hivatalnak.

A fellebbezéshez csatolni kell a megtámadott határozat egy példányát.

A határozatot kibocsátó hatóság továbbítja az Ön kérelmét a fellebbezés elbírálására illetékes hatósághoz. Az, hogy melyik hatóság illetékes a fellebbezés elbírálására, attól függ, hogy melyik bíróság felel a költségmentesség iránti kérelem tárgyát képező ügy elbírálásáért.

A fellebbezés elbírálására illetékes hatóság, az érintett bíróságtól függően

Bíróság	A fellebbezés elbírálásáért felelős hatóság
Szokásos eljárás	Azon fellebbviteli bíróság első elnöke, amelyhez az ügyben eljáró bíróság tartozik, vagy az ügyben eljáró fellebbviteli bíróság első elnöke
Nemzeti Menedékjogi Bíróság (<i>Cour nationale du droit d'asile – CNDA</i>).	A Nemzeti Menedékjogi Bíróság elnöke
Közigazgatási bíróság	Azon közigazgatási fellebbviteli bíróság elnöke, amelyhez a bíróság tartozik
Közigazgatási fellebbviteli bíróság	Az ügyben eljáró közigazgatási fellebbviteli bíróság elnöke
Államtanács	Az Államtanács peres ügyekkel foglalkozó részlegének elnöke
Semmítőszék	A Semmítőszék első elnöke

A hatásköri összeütközések eldöntésével foglalkozó bíróság

A hatásköri összeütközések eldöntésével foglalkozó bíróság elnöke

A fellebbezés megvizsgálását követően Ön e-mailben kap [értesítést](#) a határozatról.

Ez a második határozat végleges; Ön nem támadhatja meg.

Megjegyzés:

- A közigazgatási fellebbviteli bíróság elnökéhez vagy az Államtanács peres ügyekkel foglalkozó részlegének elnökéhez ügyvéd által benyújtott fellebbezéseket a [Télérecours](#) távfellebbezési rendszeren keresztül kell elküldeni.
- Költségmentesség visszamenőlegesen is engedélyezhető, ha a fél keresetet nyújtott be és pernyertes lett, a költségmentességet pedig arra hivatkozással tagadták meg, hogy a pernyertességét észszerűen nem lehetett feltételezni.

17 Felfüggeszti-e a költségmentesség iránti kérelem az elévülési időt?

A 2020. december 28-i 2020-1717. sz. rendelet 43. és 44. cikke értelmében a költségmentesség iránti kérelemnek megszakító hatása van arra az időtartamra nézve, amelyen belül a költségmentesség iránti kérelem tárgyát képező eljárás vagy fellebbezés megindítható, feltéve, hogy a költségmentesség iránti kérelmet ugyanezen határidőn belül nyújtják be. Következésképpen ez a határidő azt követően kezdődik újra, hogy a költségmentességi hivatal a kérelemről jogerős határozatot hozott. Ugyanez vonatkozik az elévülési időre is.

Kivételt képez az Országos Menedékjogi Bíróság költségmentességi hivatala. A költségmentesség iránti kérelem felfüggeszti az egy hónapos határidőt, amely a költségmentességre való jogosultságot megállapító határozat közlését követően újra kezdődik (az 1991. július 10-i törvény 9-4. cikke).

Last update: 18/08/2025

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.